

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

6 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 1035

29-08-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

ഡാമുകളുടെ ജല സംഭരണ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ നടപടികൾ

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ അൻവർ സാദത്ത് , ശ്രീ . ഐ .സി .ബാലകൃഷ്ണൻ , ശ്രീ സി ആർ മഹേഷ്, ശ്രീ റോഷി എം. ജോൺ</p>	<p align="center">ശ്രീ റോഷി അഗസ്റ്റിൻ (ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) ചെളിയും മണലും നിറഞ്ഞ് ഡാമുകളുടെ ജല സംഭരണ ശേഷി പകുതിയോളമായി കുറഞ്ഞെന്ന പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചെളിയും മണലും നീക്കുന്നതിന് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ വിശദമാക്കുമോ;</p>	<p>(എ) സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ ഡാമുകളിൽ അടിഞ്ഞു കൂടിയ ചെളിയും മണലും നീക്കം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിയ്ക്കായി (ഡീസിൽറ്റേഷൻ) 26/09/2017ലെ സ.ഉ(കൈ) നം.79/17/ജവിവ, 14/05/2019 ലെ സ.ഉ(കൈ) 14/19/ജവിവ എന്നീ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം അടിസ്ഥാന പ്രവർത്തന രേഖ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവൃത്തികളുടെ ഏകോപനത്തിനായി ഹൈ ലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റിയും ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റിയും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>മംഗലം ഡാമിന്റെ ജലസംഭരണിയിൽ അടിഞ്ഞു കൂടിയെടുത്ത മണ്ണും ചെളിയും നീക്കം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ 17/12/2020 മുതൽ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ കരാറിൽ അംഗീകരിച്ചതിന് പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തന പുരോഗതി കൈവരിക്കാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ പ്രസ്തുത കരാർ റിസ്ക് ആന്റ് കോസ്റ്റിൽ ടെൻമിനേറ്റ് ചെയ്യുവാൻ 30/05/2022 ൽ ചേർന്ന ഹൈലെവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ചുളളിയാർ ഡാമിന്റെ ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവൃത്തി കേരള ഇറിഗേഷൻ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡിനെ (KIIDC) ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പ്രവൃത്തിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ടെണ്ടർ പൂർത്തിയാക്കി കരാർ അംഗീകരിച്ച് നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>വാളയാർ, മീങ്കര ഡാമുകളുടെ ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവൃത്തികൾ കേരള സ്റ്റേറ്റ് മിനറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡിനെ (KEMDEL)</p>

		<p>ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. മീങ്കര ഡാമിന്റെ ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവൃത്തിയ്ക്ക് ആവശ്യമായ പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ടി പ്രവൃത്തി 10/06/2022 മുതൽ നടന്നു വരികയാണ്. വാളയാർ ഡാമിന്റെ വിശദമായ പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കുകയും ഡീസിൽറ്റേഷനുവേണ്ടി കരാർ അംഗീകരിച്ച് പ്രാഥമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.</p> <p>ഇറിഗേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് കീഴിലുള്ള മലമ്പുഴ, മലങ്കര, കാരാപ്പുഴ, മണിയാർ, പഴശ്ശി എന്നീ റിസർവോയറുകളുടെ ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവൃത്തി ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഡ്രഡ്ജിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (DCIL) മായി ചർച്ചകൾ നടത്തി വരികയാണ്.</p> <p>കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്ക് കീഴിൽ വരുന്ന അരുവിക്കര ഡാമിന്റെ ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവൃത്തികൾ കേരളാ ഇറിഗേഷൻ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡിനെ (KIIDC) ഏൽപ്പിക്കാൻ 30/05/2022 ൽ ചേർന്ന ഹൈലൈവൽ എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p>
(ബി)	<p>സംസ്ഥാനത്തെ പ്രധാന നദികളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടോയെന്നും ഇല്ലെങ്കിൽ ആയതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോയെന്നും വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>	<p>(ബി) നദീതടത്തെ ആകെ പഠന വിധേയമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള നദീതട മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ നിലവിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ല. വിവിധ വകുപ്പുകളുടേയും ഏജൻസികളുടേയും സഹകരണത്തോടെ സംസ്ഥാനത്തിലെ പ്രധാന നദികളായ ഭാരതപ്പുഴ, പെരിയാർ, പമ്പ, ചാലിയാർ, മണിമല തുടങ്ങിയവയുടെ മാസ്റ്റർപ്ലാനുകളാണ് പ്രാരംഭ ഘട്ടത്തിൽ തയ്യാറാക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇതിനുവേണ്ട പ്രാഥമിക വിവരശേഖരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>സംസ്ഥാനത്തെ പുഴകളും നദികളും മാലിന്യ മുക്തമാക്കുന്നതിനും അവയുടെ സ്വാഭാവിക ഒഴുക്ക് സാധ്യമാക്കുന്നതിനും പുതിയ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; എങ്കിൽ വിശദാംശം നൽകുമോ?</p>	<p>(സി) 2018, 2019 വർഷങ്ങളിലെ പ്രളയാനന്തരം എക്കൽ, മണ്ണ്, മണൽ മറ്റ് പാഴ് വസ്തുക്കൾ എന്നിവ അടിഞ്ഞു നദികളുടെ ഒഴുക്ക് തടസ്സപ്പെടുന്ന സ്ഥിതി ഉണ്ടാവുകയും ഇത് കണക്കിലെടുത്ത്, കേരളത്തിലെ 44 നദികളുടേയും ഡീസിൽറ്റേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല ജലസേചന വകുപ്പിലെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർമാർക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, നദികളിൽ അടിഞ്ഞുകൂടിയ ചെളിയും എക്കലും മറ്റ് മാലിന്യങ്ങളും നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനായി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സഹകരണത്തോടെയും ജലസേചന വകുപ്പിന് ലഭ്യമായ മറ്റ് ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ചും പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കിവരുന്നു. 'മാലിന്യ രൂക്ഷതാ ലഘൂകരണം'</p>

ലക്ഷ്യമിട്ട് നദികളിലെ ജലലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിച്ച് സ്ഥായിയായി നിലനിർത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമായി തടയണകൾ/ റെഗുലേറ്ററുകൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ച് വേനൽക്കാലത്തും നീരൊഴുക്ക് നിലനിർത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു. ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായ 'ജലസമൃദ്ധി' യുടെ ഭാഗമായി നദീതടത്തിനകത്തു വരുന്ന ചെറുനീർത്തടങ്ങളെ ആധാരമാക്കി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള 'സംയോജിത നീർത്തടപ്ലാനുകൾ 'റിഡ്ജ് ടു വാലി' സമീപനത്തോടുകൂടി തയ്യാറാക്കി, സംസ്ഥാന ബജറ്റിലെ ഹരിതകേരളം ശീർഷകത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്ന തുക വിനിയോഗിച്ച് ജലസ്രോതസ്സുകൾ ശുചിയാക്കി, സംഭരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു. ഇതിനുപുറമെ, 'ഇനി ഞാനൊഴുകട്ടെ' എന്ന പദ്ധതി ജനപങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടി നടത്തി വരുന്നു. കേന്ദ്ര മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ പഠനമനുസരിച്ച് കേരളത്തിലെ 21 നദീഭാഗങ്ങൾ വലിയതോതിലുള്ള മലിനീകരണത്തിന് വിധേയമായിട്ടുണ്ട്. ആയത് ദേശീയ ഹരിത ടിബ്യൂണലിന്റെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം മലിനീകരണം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ആക്ഷൻ പ്ലാൻ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ തയ്യാറാക്കി സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് മുഖേന കേന്ദ്ര മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ നദികൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനും മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്നതിനും 2 കോടി രൂപ 2022 - 2023 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് കൂടാതെ, തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേനയും മറ്റു ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാറുണ്ട്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ